

Obszar tematyczny / problemowy:

- rozumienie środowiska przyrodniczego.

Przedmiot / etap edukacji / klasa:

Edukacja przyrodnicza / I etap edukacji (grupa przedszkolna i kl. I-III szkoły podstawowej)

Scenariusz zajęć – dla przedszkoli i klas I – III

Temat: **Odpady segreguję, dobrze się z tym czuję!**

Zagadnienia metodyczne stanowiące podstawę przygotowania zajęć:

Podstawa programowa

Osiągnięcia w zakresie rozumienia środowiska przyrodniczego.

Uczeń:

- segreguje odpady i ma świadomość przyczyn i skutków takiego postępowania.

Cele – przewidywane osiągnięcia ucznia

Uczeń:

- a) rozumie potrzebę szanowania Ziemi – planety, na której żyjemy;
- b) wskazuje przykłady niszczenia środowiska naturalnego;
- c) wie, że należy dbać o środowisko;
- d) dostrzega potrzebę segregacji śmieci oraz innych działań, które służą ochronie środowiska;
- e) zna zasady segregowania śmieci;
- f) gra w parach w dydaktyczne gry planszowe, przestrzegając ustalonych zasad i reguł;
- g) prawidłowo przyporządkowuje rysunek przedmiotu do odpowiedniej kategorii surowców wtórnych.

Metody:

- a) podająca,
- b) waloryzująca,
- c) problemowa,
- d) praktyczna,
- e) burza mózgów,
- f) gra dydaktyczna.

Formy pracy:

- a) zespołowa,
- b) grupowa,
- c) indywidualna,
- d) pytań pomocniczych i naprowadzających,
- e) z pomocą nauczyciela.

Pomoce dydaktyczne:

- a) prezentacja „Odpady segregujemy, środowisko ratujemy” (załącznik nr 1),
- b) puszka „Bank kolorowych pytań” (zestaw pytań na kolorowych paskach papieru),
- c) kostki do gry, dwie butelki plastikowe dla każdego ucznia,
- d) tabele formatu A3 z kolumnami: liczba wyrzuconych oczek/kategorie surowców wtórnych/ odpady (jedna tabela na parę) – załącznik nr 2,
- e) zestawy 18 kart z rysunkami odpadów: gazety, kartony, koperty, szklany słoik, szklane butelki, szklany wazon, żarówka, baterie, lekarstwa, plastikowa butelka, pojemnik po jogurcie, torba plastikowa, puszki po konserwie, klucze, garnek, liście z drzew, ścięte gałązki z drzew, zwiędłe kwiaty cięte (jeden zestaw na parę – załącznik nr 3).
- f) dyplomy „Eko –bohater”.

Przebieg zajęć:

1. Wprowadzenie do tematu – prezentacja „Odpady segregujemy, środowisko ratujemy” (w trakcie oglądanej prezentacji, zwracamy szczególną uwagę na segregację odpadów). Dyskusja na temat obejrzanej prezentacji – puszka „Bank kolorowych pytań” (uczeń losuje pytanie z puszki, odczytuje je na głos i udziela poprawnej odpowiedzi).

Przykłady pytań:

1. Dlaczego człowiek „produkuje” odpady?
 2. Co to są odpady komunalne?
 3. Co zanieczyszczają odpady „produkowane” przez człowieka?
 4. Dlaczego odpady mogą być niebezpieczne i stanowić zagrożenie dla ludzi i zwierząt?
 5. Dlaczego warto segregować odpady?
 6. W jaki sposób można segregować odpady w domu?
 7. Jakie są kolory pojemników przeznaczonych do sortowania odpadów?
 8. Które z tych pojemników możemy spotkać w swoim otoczeniu najczęściej?
 9. Co wrzucamy do pojemnika w kolorze żółtym? niebieskim? zielonym? brązowym? czarnym?
 10. Na czym polega recykling?
 11. Co produkuje się z odpadowego papieru? plastiku? szkła?
 12. Wymień kilka propozycji wykorzystania „domowych odpadów” do wytworzenia nowych rzeczy.
 13. Jak można zmniejszyć powstawanie odpadów?
 14. Wymień kilka przykładów „domowych” działań ekologicznych.
2. Burza mózgów – „Czy dobrze się czuję, gdy odpady segreguję”? Wypowiedzi uczniów nt. szkodliwej działalności człowieka dla środowiska naturalnego.

- Ustalenie, jakie działania są przyjazne dla środowiska – segregacja odpadów.

3. Gra dydaktyczna „Segregowanie odpadów”

Zasady gry:

- Dobieramy uczniów w pary i kładziemy jedną tabelę A3 z kolumnami, z których każda będzie odpowiadała wynikowi uzyskanemu po rzucie kostką (załącznik nr 2).
- Uczniowie w parach wycinają zestaw 18 kart z rysunkami odpadów (załącznik nr3). Po wycięciu składają i tasują karty – po 9 dla każdego ucznia.
- Grę rozpoczyna uczeń, który wyrzuci najmniejszą liczbę oczek.

załącznik nr 2 – Przykładowa tabela do gry dla uczniów

Liczba wyrzuconych oczek	Kategorie surowców wtórnych	Odpady
1	Papier	<i>gazety, kartony, koperty</i>
2	Szkło	<i>szklany słoik, szklane butelki, szklany wazon</i>
3	Plastik	<i>plastikowa butelka, pojemnik po jogurcie, torba plastikowa</i>
4	Metal	<i>puszki po konserwie, klucze, garnek</i>
5	Bio	<i>liście z drzew, ścięte gałązki z drzew, zwiędłe kwiaty cięte</i>
6	Niebezpieczne	<i>żarówka, baterie, lekarstwa</i>

Uczniowie rzucają kolejno kostką wybierając w ten sposób kategorię surowców wtórnych i umieszczają w tabeli wybraną przez siebie kartę przedmiotu, który jako odpad można zaliczyć do wylosowanej grupy surowców.

- Wygrywa ten uczeń, który pierwszy pozbywa się wszystkich kart. Gracz traci kolejkę, gdy liczba oczek na kostce nie pokrywa się z możliwością dołożenia kolejnej karty oraz za nieprawidłowe wybranie i ułożenie karty.

4. Podsumowanie wyników gry:

- ustalenie zwycięzców w poszczególnych parach,
- zaproszenie zwycięzców na środek sali,
- wręczenie dyplomów „Eko –bohater”.
- przeprowadzenie wywiadu ze zwycięzcami edukacyjnej gry dydaktycznej na temat działań przyjaznych i sprzyjających środowisku (pytania zadają pozostali uczestnicy gry dydaktycznej).

Przykładowe pytania:

1. Jakim zagrożeniem są odpady dla środowiska?
2. Dlaczego warto segregować odpady?
3. Co możemy zrobić dla naturalnego środowiska, aby zostać „Eko – bohaterem”?

5. Ćwiczenia rytmiczne na plastikowych butelkach. Nauczyciel wystukuje na butelkach rytm. Uczniowie na plastikowych butelkach powtarzają ten rytm.

6. Posumowanie zajęć – utrwalenie zdobytych umiejętności i wiadomości na wesoło „Gra w butelkę”. Dzieci siedzą w kręgu, wybrane dziecko kręci butelką plastikową w środku koła, butelka zatrzymuje się na wybranym dziecku, którego zadaniem jest dokończyć zdanie *Dzisiaj nauczyłem się/nauczyłam się...* Dziecko po udzieleniu odpowiedzi kręci butelką w środku koła, zabawa toczy się dalej według ustalonej reguły.

Załącznik nr 3 - Karty z rysunkami 18 odpadów (obrazek i podpis).

<i>gazety</i>	<i>kartony</i>	<i>koperty</i>
<i>szklany słoik</i>	<i>szklane butelki</i>	<i>szklany wazon</i>
<i>żarówka</i>	<i>baterie</i>	<i>lekarstwa</i>

<i>plastikowa butelka</i>	<i>pojemnik po jogurcie</i>	<i>torba plastikowa</i>
<i>puszki po konserwie</i>	<i>klucze</i>	<i>garnek</i>
<i>ścięte gałązki z drzew</i>	<i>zwiędłe kwiaty cięte</i>	<i>liście z drzew</i>